

Addiko Bank

**Javno objelodanjivanje podataka
na dan 31. decembar 2018. godine**

Sadržaj

JAVNO OBJELODANJIVANJE PODATAKA	1
1 Uvod	3
2 Finansijski izvještaji	3
3 Strategija i politike upravljanja rizicima	3
3.1 Strategija upravljanja rizicima	3
3.2 Organizaciona struktura za upravljanje rizicima	4
3.3 Interni propisi banke za upravljanje rizicima	5
4 Konsolidacija	6
5 Sopstvena sredstva	6
6 Potrebni kapital i procjena adekvatnosti internog kapitala	10
6.1 Kreditni rizik	10
6.2 Tržišni rizik	10
6.3 Operativni rizik	11
6.4 Rizik likvidnosti	11
6.5 Rizik objekta	11
6.6 Ostali rizici	11
6.7 Metode i procedure kojima banka procjenjuje materijalnost rizika	12
7 Kreditni rizik	15
8 Standardizovani pristup za ponderisanje izloženosti	20
8.1 Primjena eksternih rejtinga u standardizovanom pristupu obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive	20
9 Operativni rizik	21
11 Izloženost riziku kamatne stope iz bankarske knjige	21
12 Tehnike ublažavanja kreditnog rizika	23
12.1 Vrednovanje nekretnina I drugih vrsta kolaterala	23
12.2 Instrumenti obezbjeđenja koje Banka koristi za ublažavanje kreditnog rizika	23

1 Uvod

U skladu sa članom 104 Zakona o bankama („Službeni list CG“, br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17) i Odlukom Centralne Banke Crne Gore o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka, Addiko Bank AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka) javno objelodanjuje podatke o svom finansijskom stanju i poslovanju sa stanjem na dan 31.12.2018. godine.

Izveštaj obuhvata kvalitativne i kvantitativne podatke shodno odredbama Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka („Službeni list CG“, br. 002/12).

Izveštaj se javno objelodanjuje na internet stranici Banke.

Izveštaj je usvojen od strane Uprave Addiko Bank AD, Podgorica, dana 28.05.2019. godine.

2 Finansijski izvještaji

Finansijske izvještaje Banka objavljuje u posebnom dokumentu Finansijski izvještaji za godinu završenu 31.12.2018. i Izveštaj nezavisnog revizora na svojoj internet stranici <http://www.addiko.me/>.

3 Strategija i politike upravljanja rizicima

3.1 Strategija upravljanja rizicima

Strategija rizika Banke je izvedena iz poslovne strategije i opisuje planiranu poslovnu strukturu, strateški razvoj i rast, uzimajući u obzir procese, metodologije i organizacionu strukturu relevantnu za upravljanje faktorima rizika. Kao takva, strategija rizika predstavlja most između poslovne strategije kompanije i pozicioniranja rizika. Strategija upravljanja rizicima ima za cilj da postavi opšte parametre za pažljivo i kontinuirano upravljanje svim rizicima identifikovanim u poslovnom modelu Banke.

U Banci, koncept upravljanja rizikom obuhvata tri ključne komponente:

- komponenta kontrole rizika koju čine identifikacija, analiza, mjerenje, monitoring i izvještavanje na portfolio nivou,
- komponenta limitiranja rizika i
- izvršna komponenta upravljanja u smislu usmjeravanja i vršenja akcija u cilju preuzimanja, izbjegavanja, smanjivanja, transfera ili transformacije rizika.

Banka je takođe uspostavila Okvir apetita za rizik (RAF) koji određuje profil rizika banke i čini dio procesa razvoja i implementacije strategije poslovanja i rizika banke. Štaviše, određuje rizike koji se preduzimaju u vezi sa njegovim kapacitetom rizika. Dimenzije rizika povezuju mjere sa jasnom izjavom o rizicima koji su obuhvaćeni i vodećim principima za praćenje i upravljanje. Okvir mjera apetita za rizik definiše nivo rizika koji je banka spremna da prihvati. Mjere su podijeljene u primarne mjere, za koje se daju kalibrirane numeričke granice, i sekundarne mjere koje pružaju dodatnu podršku. Kalibracija mjera uzima u obzir planske vrijednosti i Plan oporavka.

3.2 Organizaciona struktura za upravljanje rizicima

Za osiguranje odgovarajuće strukture i procesa upravljanja rizicima odgovoran je Izvršni direktor za rizike (CRO). CRO djeluje nezavisno od tržišnih jedinica, s naglaskom na minimalne standarde za kreditno poslovanje, kao i odgovarajuće interne kontrole. Osnovni zadaci upravljanja rizicima su individualno upravljanje rizicima neispunjenja ugovornih obaveza, rehabilitacija problematičnih kredita, podmirivanje kredita, kao i kontrola i praćenje rizika: neispunjavanja obaveza druge ugovorne strane, tržišnog rizika, rizika likvidnosti, operativnog rizika i ostalih rizika,

Stoga, organizacione jedinice za upravljanje rizicima su kako slijedi:

Preuzimanje i praćenje kreditnog rizika, kao i rehabilitacija kredita, organizovano je u dvije jedinice:

- Sektor za upravljanje kreditnim rizikom plasmana privredi
- Sektor za ocjenu rizika poslova na malo

Glavne odgovornosti u odnosu na Strategiju rizika su preuzimanje i pregled kreditnih aplikacija, nadzor živog portfolija i definisanje odgovarajućih Kreditnih principa, politika i uputstava za novi posao. Osim toga, njihova je odgovornost da minimizira gubitak koji rezultira iz nekvalitetnog portfolija kroz izvršenje strategije “wind down” (konverzije gotovine, preuzimanja, restrukturiranja i otpisa) izvršenje sanacije i aktivnosti restrukturiranja, kao i migracija u živi portfolio.

Glavna odgovornost Odeljenja za kontrolu rizika u odnosu na Strategiju rizika je da izradi nacrt same strategije, kao i ICAAP okvira, da analizira, mjeri, procjenjuje, implementira adekvatan sistem limita, izvještava Odbor direktora o svim definisanim tipovima rizika.

Odjeljenje internih kontrola i sprječavanja prevara definiše okvir upravljanja operativnim rizikom, obezbjeđujući mehanizam za diskusiju i efektivnu eskalaciju pitanja koja vode ka boljem upravljanju rizikom i povećanju otpornosti institucija. Komponenta sprječavanja prevara omogućava identifikuju kritičnih tačaka u poslovnim procesima i proizvodima koji se mogu iskoristiti za počinjene prevare, i predlažu i nadgledaju neophodne kontrole za borbu protiv prevara.

3.3 Interni propisi banke za upravljanje rizicima

Banka definiše politike i priručnike koji predstavljaju smjernice za upravljanje rizicima, kako bi se osiguralo da se rizici rješavaju na standardizovan način. Ova interna dokumenta se redovno revidiraju, kako bi odražavale organizacijske promjene, kao i promjene u djelovima propisa kao što su procesi, metodologije i procedure.

Sve politike i priručnici usko povezani sa organizacionim djelovima i aktivnostima upravljanja rizicima su identifikovane kao interna regulativa za upravljanje rizicima. Spisak politika iz domena upravljanja rizicima je dat u nastavku:

- Strategija rizika
- Strategija upravljanja kapitalom za period od 2018-2022 godine.
- Plan upravljanja kapitalom za 2018. godinu
- Strategija likvidnosti
- Kreditni principi
- Kreditna Politika za finansiranje Privrede i Javnih preduzeća
- Politika upravljanja kolateralima
- Politika usklađenosti
- Politika za upravljanje operativnim rizikom
- Politika interne procjene adekvatnosti kapitala
- Politika za upravljanje rizikom likvidnosti
- Politika upravljanja rizikom kamatne stope u bankarskoj knjizi
- Politika sistema interne kontrole
- Politika o upravljanju kreditnim rizikom poslova na malo
- Politika za finansiranje Finansijskih institucija, Države, Opština i Grupne limite
- Politika za upravljanje problematičnim klijentima, restrukturiranje i prinudnu naplatu
- Politika za definisanje praćenja klijenata
- Politika za definisanje zajmoprimca
- Politika za definisanje naplate kod klijenata iz segmenta Privrede i Javnih preduzeća
- Forbearance politika

- Politika za prevenciju prevara
- Politika za naplatu potraživanja u oblasti poslova na malo
- Politika revizije rizika poslova na malo
- Politika dodjeljivanja rejtinga
- Politika za korišćenje modela
- Politika za validaciju modela kreditnog rizika
- Politika identifikacije problematičnih plasmana
- Politika za restrukturiranje problematičnih plasmana u oblasti poslova na malo
- Politika za izdvajanje rezervacija za kreditni rizik
- Politika upravljanja procesom stresnog testiranja
- Politika upravljanja kreditnim rizikom
- Politika mjerenja izloženosti kreditnom riziku

Regulativa, kao dio seta politika i priručnika, treba konstantno biti pregledana i ažurirana, od strane odgovarajuće organizacione jedinice.

4 Konsolidacija

Addiko Bank AD Podgorica nije matično pravno lice, te stoga nema informacije i podatke koji se odnose na konsolidaciju u smislu člana 7 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka.

5 Sopstvena sredstva

Zbir osnovnih elemenata sopstvenih sredstava, umanjen za zbir odbitnih stavki, predstavlja osnovni kapital Banke.

Osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke su:

- uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije;
- naplaćene emisije premije;
- rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu, izdvojene u skladu sa Odlukom kojom se propisuju minimalni standardi za upravljanje kreditnim rizikom u bankama;
- rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja (zakonske, statutarne i druge rezerve);

- neraspoređena dobit iz prethodnih godina;
- dobit u tekućoj godini za koju je skupština akcionara donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital.
- iznos kojim se ublažavaju negativni efekti na sopstvena sredstva banke zbog prelaska na vrednovanje stavki aktive primjenom MSFI 9, utvrđen u skladu sa stavovima 5 i 6 člana 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banaka

Odbitne stavke pri izračunavanju osnovnog kapitala Banke su:

- gubitak iz prethodnih godina;
- gubitak iz tekuće godine;
- nematerijalna imovina u obliku goodwilla, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija;
- nominalni iznos stečenih sopstvenih akcija, isključujući kumulativne povlašćene akcije;
- nerealizovani gubitak po osnovu vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti;
- pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke;
- iznos prekoračenja limita ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva, utvrđenog posebnim propisom Centralne banke.

Zbir dopunskih elemenata sopstvenih sredstava, umanjen za zbir odbitnih stavki, predstavlja dopunski kapital.

Dopunski elementi sopstvenih sredstava Banke koji se uključuju u dopunski kapital su:

- nominalni iznos povlašćenih kumulativnih akcija;
- naplaćene emisije premije po osnovu kumulativnih prioritetnih akcija;
- iznos opštih rezervi, a najviše do 1.25% ukupne rizikom ponderisane aktive;
- subordinisani dug, za koji su ispunjeni uslovi iz Odluke CBCG o adekvatnosti kapitala;
- hibridni instrumenti, za koje su ispunjeni uslovi iz Odluke CBCG o adekvatnosti kapitala;
- revalorizacione rezerve.

Odbitne stavke pri izračunavanju dopunskog kapitala su:

- stečene sopstvene povlašćene kumulativne akcije;
- potraživanja i potencijalne obaveze obezbijeđeni hibridnim instrumentima ili subordinisanim dugom banke do iznosa u kojem su ti instrumenti uključeni u dopunski kapital.

U sljedećoj tabeli je prikazana struktura sopstvenih sredstava Banke na dan 31. decembar 2018. godine (sa uporednim podacima 2017. godine) , kao i koeficijent adekvatnosti kapitala za godinu izvještavanja:

	2018.	2017.
Osnovni elementi sopstvenih sredstava		
Uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije	125.100	125.100
Neraspoređena dobit iz prethodnih godina za koju je skupština akcionara donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital, umanjena za porez na dobit i druge očekivane troškove	-3.383	-
Iznos kojim se ublažavaju negativni efekti na sopstvena sredstva banke zbog prelaska na vrednovanje stavki aktive primjenom MSFI 9, utvrđen u skladu sa stavovima 5 i 6 člana 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banaka	3.214	-
Ukupno osnovni elementi sopstvenih sredstava	124.931	125.100
Odbitne stavke pri izračunu osnovnog kapitala		
Gubitak iz prethodnih godina	102.844	106.904
Gubitak iz tekuće godine	-	-
Nematerijalna imovina (goodwill, licence, patenti, zaštitni znakovi, koncesije)	1.109	130
Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke	1.470	218
Ukupno odbitne stavke pri izračunu osnovnog kapitala	105.423	107.252
Osnovni kapital (osnovni elementi sopstvenih sredstava minus odbitne stavke)	19.508	17.848
Dopunski elementi sopstvenih sredstava		
Subordinisani dug	5.500	5.500
Ukupno dopunski elementi sopstvenih sredstava	5.500	5.500
Dopunski kapital koji se uključuje u sopstvena sredstva	5.500	5.500
Sopstvena sredstva (osnovni kapital+dopunski kapital koji se uključuje u sopstvena sredstva) prije odbitnih stavki	25.008	23.348
SOPSTVENA SREDSTVA (osnovni kapital +dopunski kapital)	25.008	23.348
Rizična aktiva:		
Bilansna aktiva	143.421	146.904
Vanbilansna aktiva	12.629	12.245
Iznos kojim se ublažavaju negativni efekti na sopstvena sredstva banke zbog prelaska na vrednovanje stavki aktive primjenom MSFI 9, utvrđen u skladu sa stavovima 5 i 6 člana 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banaka	3.214	-
Ukupno rizična aktiva	159.264	159.149
Potreban kapital za ostale rizike	2.084	1.790
Adekvatnost kapitala	14,01%	13,21%

6 Potrebni kapital i procjena adekvatnosti internog kapitala

6.1 Kreditni rizik

Prema poslovnoj i Strategiji rizika, kreditni rizik je najbitniji tip rizika kojem je Banka izložena. Prema matrici rizika kreditni rizik je podijeljen na nekoliko podtipova:

6.1.1 Kreditni rizik druge strane

Termin rizik druge strane predstavlja podtip kreditnog rizika kojim se definiše mogućnost djelimičnog ili potpunog gubitka ili neispunjenja ugovorenih obaveza uslijed slabljenja solventnosti druge ugovorne strane. Slabljenje solventnosti označava i slučaj značajnog kašnjenja u izvršavanju ugovorenih obaveza prema Banci, kao i slučaj postepenog slabljenja finansijskog položaja druge strane koja ne podrazumijeva i gubitke za banku po ugovorenom potraživanju.

Ovaj podtip je trenutno najznačajnija kategorija u okviru kreditnog rizika i zahtijeva specijalan tretman u ICAAP-u.

6.1.2 Rizik zemlje

Rizik zemlje se odnosi na sposobnost i spremnost zajmoprialaca van Crne Gore da ispune ugovorene obaveze. Proces kontrole rizika zemlje u Banci uključuje identifikaciju relevantne izloženosti, kao i praćenje postavljenih limita po pojedinačnim zemljama, kao i izračun potrebnog kapitala za pokriće identifikovanog nivoa rizika.

6.1.3 Rizik koncentracije

Rizik koncentracije nastaje uslijed nejednake distribucije izloženosti po pojedinačnom klijentu ili grupi povezanih lica, kao i po privrednim granama, i predstavlja potencijal nastanka gubitaka dovoljno visokih da ugroze finansijsko zdravlje Banke ili njene osnovne operacije.

6.2 Tržišni rizik

Banka klasifikuje tržišni rizik prema faktorima rizika promjene cijena koji mogu uzrokovati gubitak za Banku na rizik kamatne stope, kreditnog raspona i devizni rizik.

6.2.1 Rizik kamatne stope

Rizik kamatne stope u trgovačkoj knjizi je potencijalni rizik gubitka po osnovu kretanja cijena koje su bazirane na kretanju kamatnih stopa.

Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi se prati i mjeri kao VaR vrijednost na osnovu gap analize.

6.2.2 Devizni rizik

Devizni rizik je vjerovatnoća ostvarivanja gubitaka po bilansnim i vanbilansnim pozicijama uslijed promjena u valutnim kursovima i/ili neusklađenosti u nivou aktive, pasive i vanbilansnih stavki u istoj valuti.

6.2.3 Rizik kreditnog sprijeda

Rizik kreditnog sprijeda se definiše kao rizik promjene tržišnih cijena na osnovu promjena kreditnog sprijeda na tržištu, a koji može postati relevantan za finansijski rezultat banke.

6.3 Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspješnih internih procesa, ljudskog faktora i sistemskih ili eksternih događaja, i uključuje pravni rizik. Definicija operativnog rizika ne uključuje strateški rizik i reputacioni rizik. Banka koristi Basic Indicator Approach/Pristup osnovnog indikatora (BIA) kao model mjerenja za obračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

6.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se sastoji iz sledećih komponenti:

- Rizik nelikvidnosti: Opisuje da banka nije u mogućnosti da ispunjava svoje obaveze plaćanja koje su dospjele u cjelini ili na vrijeme.
- Rizik marže finansiranja: Ukazuje na rizik od finansijskih gubitaka koji proističu iz nepovoljnih promjena u kreditnoj marži banke (marži likvidnosti) gde je kreditno poslovanje refinansirano neusklađenim dospjećima (rizik likvidnosti transformacije dospjećea).

6.5 Rizik objekta

Rizik objekta je definisan kao potencijalni gubitak koji rezultira iz fluktuacija tržišnih vrijednosti sredstava iz samog portfolija (stečene aktive) Banke. Za Addiko banku značajan tip sredstava na koja u najvećoj mjeri utiču fluktuacije tržišnih vrijednosti su nekretnine. Za nekretnine je najvjerojatnije da će biti u portfoliju duži vremenski period.

6.6 Ostali rizici

6.6.1 Strateški rizik

Strateški rizik nastaje uslijed neodgovarajućih odluka upravljačkih struktura u pogledu tržišne orijentacije, izbora poslovnih partnera ili razvoja i upotrebe sopstvenih resursa.

6.6.2 Reputacioni rizik

Reputacioni rizik se definiše kao potencijal da će negativni publicitet, bez obzira da li je istinit ili ne, prouzrokovati pad klijentske baze, velike troškove otklanjanja posljedica ili smanjenje prihoda.

6.6.3 Poslovni rizik

Poslovni rizik se definiše kao mogućnost nastanka gubitka uslijed neočekivanih i nepovoljnih promjena u obimu poslovanja, ostvarenih marži ili kod oboje. Takav gubitak može imati za posledicu ozbiljno pogoršanje tržišne i konkurentske pozicije, kao i interno restrukturiranje.

6.6.4 Pravni rizik

Pravni rizik je rizik koji se javlja kod:

- neusklađenosti sa regulatornim i/ili statutarnim obavezama
- nepovoljnog tumačenja i/ili neizvršenja ugovornih obaveza.

6.6.5 Rizik pranja novca i finansiranja terorizma

Rizik da je Banka uključena u pranje novca ili finansiranje terorizma.

6.7 Metode i procedure kojima banka procjenjuje materijalnost rizika

Banka redovno vrši testiranje na sve materijalno značajne rizike koji proizilaze iz obima i složenosti poslovanja, ali i specifičnosti tržišta na kojem Banka posluje. Identifikacija rizika predstavlja prvi i ključni korak cikličnog procesa upravljanja rizikom, kao i osnovu upravljačkih procesa i procesa planiranja. U toku procedure popisa rizika provjerava se da li još uvijek važe pretpostavke koje se odnose na relevantnost ili oblikovanje određenih rizika, kao i da li treba razmatrati nove rizike zbog promjena poslovne strategije ili tržišnih uslova.

Na nivou Addiko Grupe identifikacija rizika se sprovodi kroz tzv. Risk Inventory aktivnost. Jednom godišnje vrši se 'popis' i utvrđivanje materijalnosti identifikovanih rizika na nivou pojedinačne članice, a zatim na nivou Grupe. Rezultat je matrica rizika kojom se rangiraju identifikovani rizici po vjerovatnoći i materijalnosti uticaja. Tipovi rizika koji nisu trenutno kvantifikovani su ocijenjeni na osnovu ekspertskog mišljenja.

Polazi se od regulatornih, odnosno rizika prepoznatih kroz prvi stub Basel odredbi, dodaju se na listu svi rizici materijalni na nivou Grupe, a razmatra se mogućnost dodatka novih rizika prepoznatih kroz poslovanje u prethodnom periodu ili kao anticipiranje budućih događaja.

Svaki od rizika se dijeli na podtipove, a svakom od njih se dodjeljuje boja koja simbolizuje vjerovatnoću da taj podtip, odnosno tip rizika materijalno utiče na finansijski položaj Banke.

Vjerovatnoća da se posmatrani rizik materijalizuje	Vrlo vjerovatno								
	Vjerovatno								
	Manje vjerovatno								
	Nevjerovatno								
	Skoro nemoguće								
		Nema uticaja	Manji uticaj	Značajan uticaj	Veoma značajan uticaj	Katastrofaln uticaj na poslovanje Banke			

Na kraju procjene, svaki od tipova rizika dobija oznaku ukupnog nivoa u skladu sa sledećom skalom:

Nivo rizika				
nizak		srednji		visok
1	2	3	4	5

Banka je uradila Risk Inventory analizu u drugom kvartalu 2018. godine, koja je za rezultat dala listu materijalnih rizika važeću za 2018. godinu kako slijedi:

Tip rizika	Nivo rizika
Kreditni rizik	3
Tržišni rizik	2
Rizik likvidnosti	3
Operativni rizik	3
Poslovni i strateški rizik	3

Postoje 4 metode mjerenja rizika u ICAAP-u:

- Regulatorna metoda (jednostavna ili standardna)
- Ostale kvantitativne metode koje predstavljaju dobru bankarsku praksu (VaR modeli, scenario analize, itd.)
- Ostale kvalitativne metode (npr. mišljenje internih eksperata i Uprave)
- Rizik se ne mjeri (nezavisno od materijalnosti, ne može se prikazati kroz kapitalni zahtjev)

Za identifikovane rizike, Banka će primjenjivati sledeće metode mjerenja:

- Tržišni rizik - Ostale kvantitativne metode (VaR)
- Kreditni rizik - Ostale kvantitativne metode (napredni IRB pristup).

Mjerenje kreditnog rizika se tipično inicijalno sprovodi na nivou individualne transakcije / individualnog klijenta i agregira se na osnovu odgovarajuće metode za mjerenje kreditnog rizika na portfolio nivou.

Centralni rezultat koncepta mjerenja kreditnog rizika je distribucija gubitka. Ona opisuje mjeru do koje i sa kojom vjerovatnoćom Banka mora/može da očekuje gubitak. Distribucija gubitka je osnova za brojna mjerenja koja se izvode na portfolio / pod-portfolio nivou.

Centralne mjere u kreditnom riziku su tzv. očekivani gubitak (u daljem tekstu EL) i neočekivani gubitak (u daljem tekstu UL).

Prosječan gubitak očekivan od strane Banke tokom određenog vremenskog perioda se izražava kroz EL. EL predstavlja komponentu dugoročne niže cijene za prihvatanje kreditnog rizika ili drugim riječima: EL se mora uzeti u obzir u okviru određivanja cijene, u suprotnom postoji opasnost da kreditni aranžmani neće pokriti svoje troškove dugoročno.

UL predstavlja indikator za neočekivani teret koji pada na Banku uslijed gubitaka iz kreditnog poslovanja. Ovaj gubitak ne može biti u potpunosti obezbijeđen kada se utvrđuje cijena proizvoda, već se prije absorbuje kapitalom. Kapital neophodan za ulazak u određene rizike se određuje kao ekonomski kapital i može (na primjer) se kvantifikovati kroz UL. Logično, UL komponenta se uzima u obzir unutar okvira troškova u formi kapitalnih troškova (troškova ekonomskog kapitala koji se mora držati). UL se često mjeri sa (kreditnim) Value-at-Risk konceptom koji se definiše kao razlika između odgovarajuće vjerovatnoće (kvantila) distribucije gubitka (npr. 99,9%) i EL.

- Rizik objekta - Standardizovani pristup kao regulatorni metod
- Rizik koncentracije - Ostale kvantitativne metode (HHI)
- Operativni rizik - Pristup osnovnog indikatora (Jednostavni metod) kao regulatorni metod
- Rizik likvidnosti - Ostale kvantitativne metode (VaR)
- Ostali rizici (strateški, reputacioni, poslovni, rizik kapitala) - Banka izdvaja 5% od minimalno potrebnog regulatornog kapitala; Banka je mišljenja da je ovaj način kvantifikacije dovoljan i adekvatan uzimajući u obzir da Banka prati kretanje izloženosti zbog reputacionog i strateškog rizika i definiše korake za smanjenje rizika radi izmjena u rizičnom profilu, razmatrajući ove tri vrste rizika u internoj dokumentaciji.

Rizični profil	Regulatorni zahtjevi za kapitalom	Dodatni kapital u skladu sa ICAAP-om*	Ukupan zahtjev za internim kapitalom
STUB 1	18.012	44	18.057
Kreditni rizik i rizik zemlje	16.113	0	16.113
Operativni rizik	1.899	0	1.899
Tržišni rizik	0	44	44
STUB 2	0	2.483	2.483
Rizici koji nijesu u potpunosti obuhvaćeni Stubom 1	0	0	0
Rezidualni rizik	0	0	0
Rizik sekjuritizacije	0	0	0
Rizici iz Stuba 2	0	1.590	1.590
Rizik objekta	0	203	203
Rizik kamatne stope iz bankarske knjige	0	876	876
Rizik koncentracije	0	281	281
Rizik likvidnosti	0	231	231
Ostali značajni rizici	0	892	892
UKUPNO	18.012	2.527	20.540

ICAAP 31.12.2018.	u 000 EUR	Status
Ukupan zahtjev za internim kapitalom	20.540	
Ekonomski rizični / interni kapital	25.008	

Poređenje ukupnih zahtjeva za internim kapitalom sa sopstvenim sredstvima na 31.12.2018. pokazuje da banka ima dovoljno kapitala za pokriće svih rizika prepoznatih u ICAAP-u.

Poređenje ukupnih zahtjeva za internim kapitalom sa alociranim ekonomskim kapitalom (85% ukupnog ekonomskog kapitala), koji služi kao rano upozorenje da se banka približava limitu je takođe ispoštovan.

U godini koja slijedi Banka planira da se u kontinuitetu bavi smanjenjem iznosa nekvalitetnih kredita. Banka je uvidjela da je prevencija visokih dana kašnjenja odnosno naplata i restrukturiranje u najranijim fazama kašnjenja, ključna za kvalitet portfolija i prevenciju rasta nekvalitetnog dijela portfolija, pa se tako na dnevnom nivou prate rezultati aktivnosti na prevenciji Faze2/Faze 3. Navedene aktivnosti će imati pozitivan uticaj na raspoloživi kapital za pokriće rizika kojima je banka izložena.

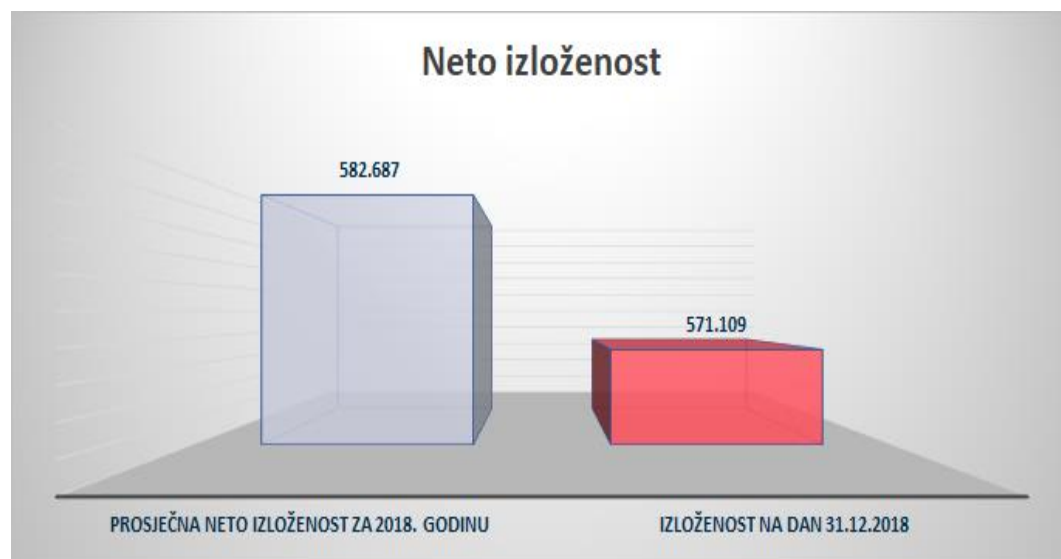
7 Kreditni rizik

U skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore, pod nekvalitetnom aktivom podrazumijeva se sva bilansna i vanbilansna aktiva klasifikovana u C, D i E kategorijama.

Dospjela nenaplaćena potraživanja su sva potraživanja koja nisu naplaćena o roku dospijeca, bez obzira koliko je prošlo od tog roka.

Banka obračunava ispravke vrijednosti/rezerve za kreditne gubitke u skladu s važećom regulativom - Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama i internim procedurama, a koje su opisane u Finansijskim iskazima. Rezervisanja se obračunavaju u skladu sa novim međunarodnim računovodstvenim standardom za finansijske instrumente (MSFI 9). Model očekivanih gubitaka podrazumijeva primjenu različitih pristupa, u zavisnosti od faze kojoj je transakcija dodijeljena. Faza 1 zahtjeva priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka na period od dvanaest mjeseci. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, ispravka vrijednosti je povećana do iznosa očekivanog životnog gubitka (Faza 2). U slučaju objektivne indikacije umanjjenja vrijednosti (NPE, Faza 3), priznaje se očekivani kreditni gubitak koji se očekuje tokom cijelog života trajanja finansijskog instrumenta. Što se tiče nenaplativog dijela (Faza 3) dva pristupa su relevantna, naime kolektivna procjena zasnovana na parametrima rizika za male izloženosti i individualna procjena sa procjenom gotovinskih tokova na ekspertskoj osnovi za veće izloženosti. Kolektivna procjena se vrši na osnovu procjene / projekcije glavnih parametara oporavka za grupe portfolia (izloženosti koje pokazuju slične karakteristike vezane za profil kreditnog rizika i potencijal oporavka). Pojedinačna procjena, smatra da je predmetna kreditna izloženost predmet individualne analize u skladu sa propisima koji se odnose na obračun rezervacija za gubitke od umanjjenja vrijednosti. U ovoj kalkulaciji, uzimaju se u obzir otplate iz operativnog poslovanja kompanije (primarni tokovi gotovine) i korišćenje kolaterala i sporednih sredstava (sekundarni tokovi gotovine). U zavisnosti od pretpostavljenog scenarija, očekivane otplate su procijenjene pojedinačno u smislu količine i vremena, osnovne pretpostavke su dokumentovane i opravdane a sami očekivani tokovi gotovine se diskontuju na neto sadašnju vrijednost i prebijaju u odnosu na tekuću izloženost. U smislu izračunavanja novčanih tokova za oporavak od kolaterala, Banka svoje pretpostavke zasniva na tržišnoj vrijednosti kolaterala uz određeni procenat umanjjenja. Procenat umanjjenja se mjeri pojedinačno, od slučaja do slučaja, u zavisnosti od utvrđene upotrebljivosti i na osnovu različitih faktora kao što su likvidnost tržišta, lokacija, period korišćenja i pravna situacija u vezi sa nekretninama.

U tabeli ispod je prikazan ukupan iznos izloženosti nakon računovodstvenog prebijanja i bez uzimanja u obzir efekata tehnika ublažavanja kreditnog rizika, kao i prosječan iznos izloženosti tokom izvještajnog perioda (Slika 1), kao i pregled prema različitim kategorijama izloženosti:

u 000 EUR

Vrsta izloženosti	Prosječna neto izloženost	Ukupna neto izloženost na 31.12.2018
01.Izloženost prema centralnim vladama i centralnim bankama	43.761	39.560
02.Izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	3.100	750
03.Izloženosti prema administrativnim tijelima i nekomercijalnim preduzecima	0	0
04.Izloženost prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
05.Izloženost prema međunarodnim organizacijama	0	0
06.Izloženost prema institucijama	0	0
07.Izloženost prema privrednim društvima	31.319	31.377
08.Izloženost prema fizičkim licima, malim i srednjim preduzecima	99.686	104.248
09.Izloženosti obezbijedjene nepokretnostima]	58.001	44.281
10.Dospjela nenaplaćena potraživanja	316	326
11.Visokorizicne izloženosti	0	0
12.Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13.Izloženosti po osnovu sekjuritizacijskih pozicija	0	0
14.Kratkorocne izloženosti prema institucijama i privrednim društvima]	6.926	3.310
15.Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0
16.Ostale izloženosti	339.578	347.258
Ukupno	582.687	571.109

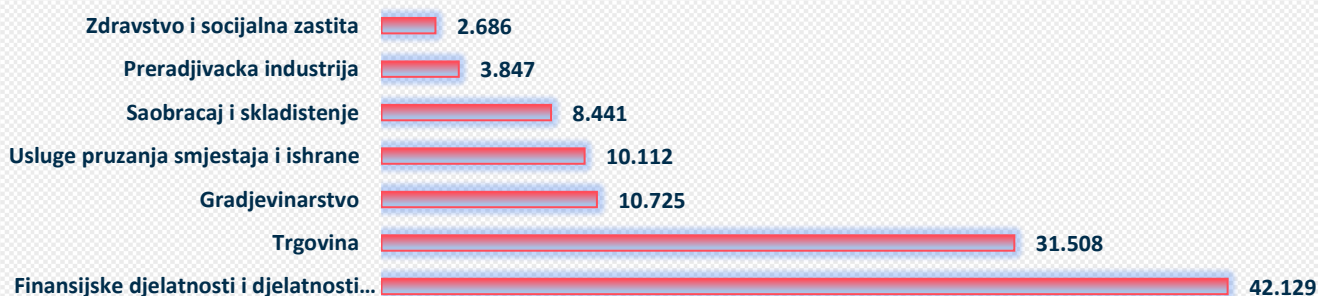
Pregled izloženosti po geografskim područjima:

u 000 EUR

Vrsta izloženosti	Podgorica	Niškic	Kotor	Bar	Herceg Novi	Ulcinj	Budva	Cetinje	Tivat	Sjeverna regija	Nerezidenti	Ostalo	Ukupna neto izloženost na 31.12.2018
01.Izloženost prema centralnim vladama i centralnim bankama	37.071	0	0	0	0	0	0	0	0	2.476	0		39.547
02.Izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	299	0	0	0	253	0	0	0	0	125	85		762
03.Izloženosti prema administrativnim tijelima i nekomercijalnim preduzecima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
04.Izloženost prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
05.Izloženost prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
06.Izloženost prema institucijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
07.Izloženost prema privrednim društvima	21.652	1.580	271	252	1.250	535	416	377	841	4.148	59		31.381
08.Izloženost prema fizičkim licima, malim i srednjim preduzecima	41.594	12.711	7.810	6.144	6.007	839	4.870	2.165	4.447	17.454	208		104.248
09.Izloženosti obezbijedjene nepokretnostima]	23.140	1.017	1.948	3.153	2.004	1.321	2.867	1.143	5.174	2.396	118		44.281
10.Dospjela nenaplaćena potraživanja	168	13	6	2	14	4	25	46	9	38	1		326
11.Visokorizicne izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
12.Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
13.Izloženosti po osnovu sekjuritizacijskih pozicija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
14.Kratkorocne izloženosti prema institucijama i privrednim društvima]	190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.119		3.310
15.Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
16.Ostale izloženosti	27.648	1.565	949	440	974	346	375	759	452	1.837	1.562	310.346	347.254
Ukupno	151.763	16.886	10.983	9.991	10.502	3.045	8.553	4.491	10.923	28474,8161	5.152	310.346	571.109

Pregled izloženosti prema vrsti djelatnosti:

Vrsta izloženosti

Pregled izloženosti prema preostalom dospjeću:

u 000 EUR

Vrsta izloženosti	Dugorocno	Kratkorocno	Neodređeno	Ukupna neto izloženost na 31.12.2018
01.Izloženost prema centralnim vladama i centralnim bankama	2.476	0	37.084	39.560
02.Izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	386	36	328	750
03.Izloženosti prema administrativnim tijelima i nekomercijalnim preduzecima	0	0	0	0
04.Izloženost prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0
05.Izloženost prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0
06.Izloženost prema institucijama	0	0	0	0
07.Izloženost prema privrednim društvima	27.639	3.728	10	31.377
08.Izloženost prema fizickim licima, malim i srednjim preduzecima	104.098	128	21	104.248
09.Izloženosti obezbijedjene nepokretnostima]	43.818	463	0	44.281
10.Dospjela nenaplaćena potraživanja	319	6	1	326
11.Visokorizicne izloženosti	0	0	0	0
12.Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0
13.Izloženosti po osnovu sekjuritizacijskih pozicija	0	0	0	0
14.Kratkorocne izloženosti prema institucijama i privrednim društvima]	190	31	3.088	3.310
15.Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0	0	0
16.Ostale izloženosti	29.503	3.935	313.820	347.258
Ukupno	208.428	8.327	354.354	571.109

Pregled nekvalitetnih kredita, dospjelih nenaplaćenih potraživanja i rezervacija prema značajnim privrednim djelatnostima:

u 000 EUR

Privredne djelatnosti	Bruto izloženost	Ispravke vrijednosti	Neto izloženost	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Promjene u ispravkama vrijednosti za nekvalitetnu aktivu
Građevinarstvo	108	105	4	25	-2
Prerađivačka industrija	328	214	114	276	-80
Trgovina	1.183	933	249	1.116	529
Ostalo	7.609	6.247	1.362	4.203	1.069
Total	9228	7499	1729	5620	1516

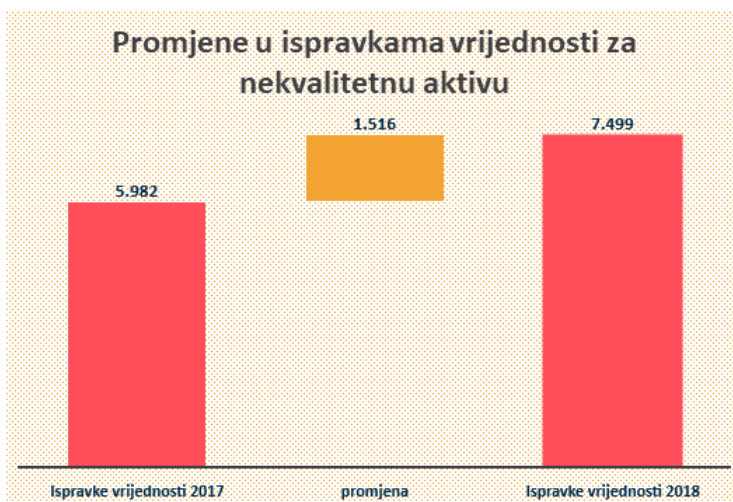
Pregled nekvalitetne aktive i dospjelih nenaplaćenih potraživanja, podijeljene na značajna geografska područja:

u 000 EUR

Regije	Bruto izloženost	Neto izloženost	Ispravke vrijednosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja
Centralna regija	6.281	1.253	5.028	3.590
Primorje	2.186	376	1.809	1.610
Sjeverna regija	749	99	650	409
Nerezidenti	13	1	11	12
Ukupno	9.228	1.729	7.499	5.620

Promjena ispravki vrijednosti za nekvalitetnu aktivu:

8 Standardizovani pristup za ponderisanje izloženosti

Ponderisanje izloženosti u procesu izračunavanja kreditnim rizikom ponderisane aktive vrši se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka.

8.1 Primjena eksternih rejtinga u standardizovanom pristupu obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive

Banka koristi eksterne rejtinge agencije Moody's za potrebe izračunavanja kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardizovanog pristupa, što je u skladu sa listom podobnih agencija za rejting na sajtu Centralne banke. Dugoročni, odnosno kratkoročni kreditni rejtingi agencije Moody's se primenjuju za izloženosti prema državama, centralnim bankama, bankama i privrednim društvima na način kako je navedeno u donjoj tabeli. Tabela takođe daje detaljno mapiranje eksternih rejtinga kreditne agencije Moody's u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta:

Vrsta rejtinga	Stepen kreditnog kvaliteta	Oznaka rejtinga
		Moody's
Dugoročni kreditni rejting	1	Aaa do Aa 3
	2	A1 do A3
	3	Baa 1 do Baa 3
	4	Ba 1 do Ba 3
	5	B1 do B 3
	6	Caa 1 i niži
Kratkoročni kreditni rejting	1	P-1
	2	P-2
	3	P-3
	4	NP
	5	-
	6	-

9 Operativni rizik

Snažan okvir za upravljanje operativnim rizikom koji uključuje identifikovanje, mjerenje, upravljanje, praćenje i izvještavanje o operativnom riziku pruža mehanizam za pregovaranje i efikasnu eskalaciju pitanja koja dovode do boljeg upravljanja rizikom i jačanju institucionalne otpornosti.

Sveobuhvatno prikupljanje podataka, koji okvir podržava, omogućava analizu složenih pitanja i pomaže preduzimanje radnji za ublažavanje rizika.

Upravljanje operativnim rizikom predstavlja kontinuirani ciklični proces, koji uključuje samoprocjenu rizika i kontrola, donošenje odluka vezanih za rizik, scenario analizu i implementaciju kontrole rizika, što rezultira u prihvatanju, ublažavanju ili izbjegavanju rizika.

Dodatno, Banka koristi aktivnosti prikupljanje gubitaka po osnovu operativnog rizika kao jedan od glavnih procesa kontrole i upravljanja operativnim rizikom. Svrha ovog procesa je identifikacija kritičnih oblasti gdje se gubici najčešće dešavaju ili gdje imaju najveći uticaj. Banka koristi klasifikacioni model zasnovan na Baselu 2 za klasifikaciju identifikovanih pokretača, događaja i efekata po osnovu operativnog rizika.

Kad se procjenjuje izloženost gubitku operativnog rizika, banka se uglavnom oslanja na interne gubitke od operativnog rizika kao najvjerodostojnijem izvoru. Ipak, izloženost gubitku operativnog rizika pojedinačnih procesa, banka kao cjelina isti dodatno procjenjuje kroz sljedeće aktivnosti:

- Samoprocjena rizika i kontrola (Risk and Control Self-Assessment-RCSA)
- Scenario analiza (Scenario Analysis)
- Ključni indikatori rizika (KRI)

Izvještavanje o operativnom riziku, banka sprovodi u skladu sa „Priručnikom za izvještavanje o operativnom riziku“.

10 Trajna ulaganja u kapital drugih pravnih lica

Na dan 31.12.2018. godine nije bilo ulaganja u kapital drugih pravnih lica.

11 Izloženost riziku kamatne stope iz bankarske knjige

Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi se prati i mjeri kao VaR vrijednost na osnovu gap analize.

Definiše se kao vjerovatnoća ostvarivanja gubitka uslijed promjena kamatnih stopa i obuhvata:

- rizik neusklađenosti dospjeća predstavlja izloženost nastalu uslijed nejednakih promjena kamatnih stopa po različitim rokovima dospjeća (fixne stope), odnosno različitim rokovima ponovnog utvrđivanja cijene (varijabilne stope) osjetljivih stavki

aktive, pasive i vanbilansa

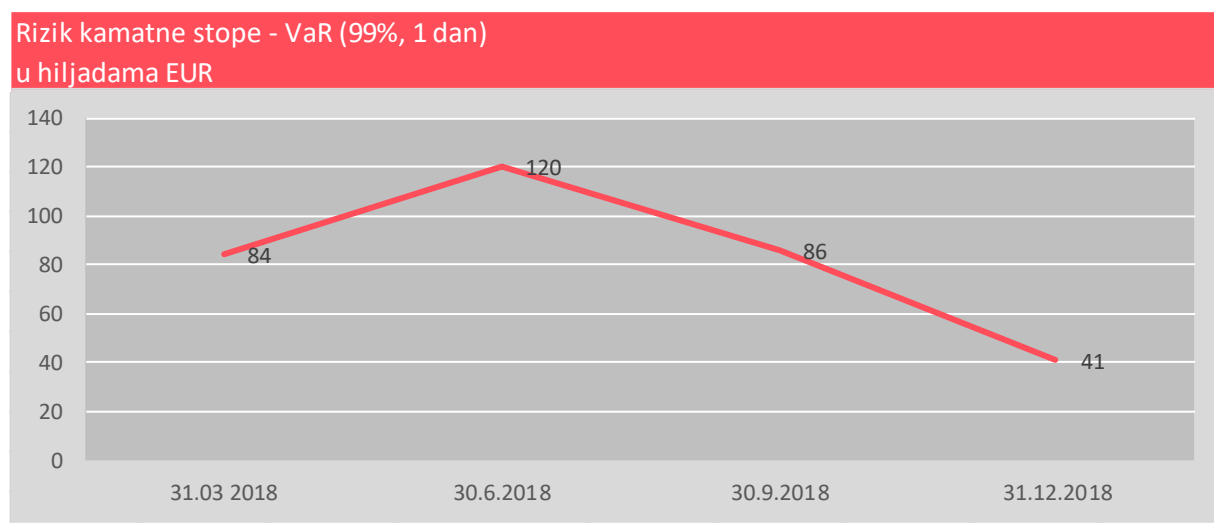
- bazni rizik je izloženost nastala uslijed nekorelisanih promjena između različitih indeksa kamatnih stopa
- rizik krive prinosa (izloženost nastala uslijed nejednakih pomjeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospjeća)
- rizik ugrađene opcije je izazvan izloženošću mogućim promjenama u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promjene dospjeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cijena)

U Banci (u skladu sa primjenom iste metodologije na nivou Grupe) mjerenje izloženosti riziku kamatne stope pozicija bankarske knjige se ostvaruje kroz visinu izračunatog VaR koji je izveden iz JPMorgan Variance/Covariance pristupa. Izračunati VaR je zasnovan na 99% intervalu povjerenja i horizontom od 1 dana.

Gepovi rizika kamatne stope uključuju sve kamatno osjetljive stavke aktive i pasive, sa datumom njihovog sledećeg usklađivanja kamatne stope/replicirane kamatne osjetljivosti. Stohastički tokovi gotovine su ilustrovani u skladu sa razvijenim modelom.

Sve kamatno osjetljive stavke su uzete kao osnova za računanje rizika kamatne stope.

Grafik prikazan ispod pokazuje kretanje rizika kamatne stope u 2018 (uporedna VaR vrijednost na 31.12.2017: 83tsd EUR).

Dobijene vrijednosti VaR se ponderišu koeficijentima iz tabele:

ICAAP ponder	
Rizik kamatne stope	21,00324869

što predstavlja ukupan zahtjev za internim kapitalom.

12 Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

12.1 Vrednovanje nekretnina I drugih vrsta kolaterala

Za svaku vrstu garancije ili kolaterala, prihvatljivost (ukoliko je instrument obezbjeđenja moguće tretirati kao faktor ublažavanja, sa odgovarajućom internom vrijednošću) i kriterijum vrjednovanja (kriterijum za određivanje interne vrijednosti) definisani su u Politici upravljanja kolateralima. Vrjednovanje internog kolaterala vrši se na način da se tržišna vrijednost umanjí za određeni procenat (haircut), pri čemu iznos umanjenja zavisi od vrste kolaterala.

(Interno prihvaćena vrijednost $ICV = \text{Tržišna vrijednost} * \text{umanjene u \% prema Politici upravljanja kolateralima}$). Umanjenje je procenat koji se primjenjuje na datu procijenjenu vrijednost, da bi se izračunala potencijalna likvidaciona vrijednost.

Osnovni razlog za primjenu unaprijed definisanih procenata je da se odrazi vrijeme (koje bi moglo biti jako dugo) i troškovi potrebni za realizaciju kolaterala, fluktuacije koje su prisutne zbog recesija i opštih fluktuacija tržišnih vrijednosti u dugoročnom periodu, kao i ograničene količine i kvalitet tržišnih podataka u svrhu adekvatnog računanja tržišne vrijednosti, koristeći metodu poređenja. Često se dešava da tržišni podaci ili nisu prisutni / nisu prisutni u prihvatljivom broju ili nisu dostupni za adekvatnu svrhu poređenja i dobijanja tržišne vrijednosti.

12.2 Instrumenti obezbjeđenja koje Banka koristi za ublažavanje kreditnog rizika

Obezbjeđenje je prihvaćeno u Addiko banci samo kao podrška kreditu i ne služi kao zamena za sposobnost dužnika da ispuni svoje obaveze. Prema tome, kolateral se može vrjednovati samo u kreditnoj aplikaciji, zajedno sa procjenom kreditne sposobnosti i sposobnosti zajmoprimca za otplatu. Glavna važnost je data upravljanju nekretninama koje su založene kao kolateral, jer ova vrsta kolaterala predstavlja većinu svih dobijenih i interno vrjednovanih kolaterala. Ovi kolaterali su podijeljeni na komercijalne nekretnine (CRE) i stambene nekretnine (RRE). Za sve komercijalne i stambene nekretnine sa tržišnom vrijednošću većom od 200 hiljada eura, vrši se individualni (pojedinačni) redovni periodični monitoring, sa ciljem procjene valjanosti tržišne vrijednosti. Informacije o nekretninama za koje je potrebno izvršiti monitoring dostupno je unaprijed, na osnovu izvještaja koji sadrži informacije o svim nekretninama za koje procjena dopijeva u naredna četiri mjeseca, tako da se potreban monitoring i revalorizacija mogu obaviti u dogledno vrijeme. Za sve komercijalne nekretnine čija je tržišna vrijednost manja od 200 hiljada eura, redovito praćenje se zasniva na statistički validiranom elektronskom alatu za vrjednovanje, pri čemu je početni izračun uvijek individualna procjena na osnovu procjene kvalifikovanog procjenitelja.

Ostali elementi obezbjeđenja koje Banka koristi za umanjenja kreditnog rizika su različite vrste garancija (prvenstveno bankarske i korporativne garancije), kao i sledeće vrste kolaterala: finansijski kolaterali (depoziti, hartije od vrijednosti), pokretne stvari i potraživanja.

Iznosi izloženosti prije i nakon primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika:

u 000 EUR

Vrsta izloženosti	Neto izloženost prije primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika	Neto izloženost nakon primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika
01. Izloženost prema centralnim vladama i centralnim bankama	39.547	0
02. Izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	762	465
03. Izloženosti prema administrativnim tijelima i nekomercijalnim preduzecima	0	0
04. Izloženost prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
05. Izloženost prema međunarodnim organizacijama	0	0
06. Izloženost prema institucijama	0	0
07. Izloženost prema privrednim društvima	31.381	31.381
08. Izloženost prema fizičkim licima, malim i srednjim preduzećima	104.248	104.248
09. Izloženosti obezbijedjene nepokretnostima	44.281	29.994
10. Dospjela nenaplaćena potraživanja	326	326
11. Visokorizične izloženosti	0	0
12. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13. Izloženosti po osnovu sekjuritizacijskih pozicija	0	0
14. Kratkoročne izloženosti prema institucijama i privrednim društvima	3.310	2.916
15. Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0
16. Ostale izloženosti	347.254	346.388
UKUPNO	571.109	516.583